

Høst 2015

JUR-3616 Reindrifftsrett - 15 stp

Ansvarlig fakultet

Det juridiske fakultet

Emnetype

Reindrifftsrett er et enkeltemne på masternivå, og tilbys i høstsemesteret.

Emnebeskrivelsen må se i sammenheng med Studieplan for graden Master i rettsvitenskap ved Universitetet i Tromsø - Norges arktiske universitet, Fagplan for femte avdeling ved masterstudiet i rettsvitenskap ved Universitetet i Tromsø - Norges arktiske universitet og Reglementet for den valgfrie delen av masterstudiet i rettsvitenskap ved Universitetet i Tromsø - Norges arktiske universitet.

Innhold

Reindrifftsretten utgjør en sentral del av sameretten. Pensum og undervisning i spesialfaget bygger videre på de kunnskaper og ferdigheter studentene har tilegnet seg gjennom faget samerett. Spesialfaget bygger dermed videre på det samerettslige pensum som inngår i den obligatoriske delen av studiet på fjerde avdeling. I tillegg vil kunnskaper i tingsrett og menneskerett være av betydning for å tilegne seg kunnskap i reindrifftsrett.

Emnet omhandler rettsreglene som er sentrale for den samiske reindrifftskulturen og reindrifftsnæringen. Reindrifftssamenes tradisjonelle naturbruk har bidratt til å skape ulovfestede rettsregler som er normgivende ved arealinngrep i samiske landområder, i rettstvister mellom grunneiere og reindrifftsberettigede og i tvister intern i reindrifften. Dette har også ledet til at slike rettssetninger, som opprinnelig var ulovfestede, i dag finnes som lovbestemmelser i reindrifftsloven og finnmarksloven. Spesialfaget inneholder således praktiskrettet juss om rettsvern for samisk arealbruk. Emnet omfatter både privatrettslige og offentligrettslige problemstillinger.

Søknadsfrist

1. juni for emner som tilbys i høstsemesteret. 1. desember for emner som tilbys i vårsemesteret.

Opptakskrav

Emnet kan tas av fakultetets studenter som en del av den valgfrie delen på femte avdeling, jf. Studieplan for graden Master i rettsvitenskap ved Universitetet i Tromsø, punkt 4. Andre kan etter søknad gis opptak til emnet, jf. Reglement for den valgfrie delen av masterstudiet i rettsvitenskap (reglementet) § 5. Spesialfaget vil være egnet for ferdigutdannede kandidater som ønsker påfyll i samerett og spesialkunnskap i reindrifftsrett.

For fakultetets studenter forutsetter opptak til emnet bestått tredje avdeling master i rettsvitenskap, jf. Reglementet § 6 nr. 3 (og kjennskap til pensum i samerett på 4. avdeling).

Søknadskode 9371 enkeltemner på masternivå.

Hva lærer du

Etter bestått spesialfag ~~harskal~~ studenten ~~ha tilegnet seg~~

a) Avansert kunnskap om:

- Rettskildene i reindriftsretten og spesielle metodiske spørsmål, herunder betydningen av rettspraksis og samisk sedvanerett vis á vis skreven lov og betydningen av internasjonal urfolksrett.
- Reindriftsrettens rettslige grunnlag, herunder alders tids bruk og samisk sedvanerett, lovgivningens betydning.
- Reindriftssamenes menneskerettslige vern, herunder Grunnloven og annen nasjonal lovgivning, Internasjonale forpliktelser; folkerettens regler om vern av reindriften som samisk kulturbærer (SP 27 og ILO 169 art. 14) inkl. reglene om konsultasjoner.
- Reindriftslovens formål og virkeområde.
- Areal- og beiterettigheter og vilkår for erverv/anerkjennelse av beiterett, herunder rettshistorisk utvikling, kulturhierarkisk oppfatning om rettsdannelse, rettspraksis om ulovfestet rettsdannelse, hevd, alders tids bruk og sedvanerett når erverv av reindriftsrettigheter skal vurderes, bevisbyrderegelen.
- Vern mot inngrep, herunder ekspropriasjonsrettslige regler og praksis etter nasjonal rett og vern mot inngrep etter EMK P1-1.

b) ~~God~~~~inngående~~ kunnskap om:

- Reindriften organisering, herunder reinbeitedistrikter, siida og siidaandel og reindriften myndighets- og forvaltningsorganer.
- Reindriftsrettens plass i forhold til samfunn og politikk.
- Reindriftsrettens innhold; herunder retten til å drive reindrift og reindriftsrettens innhold slik den er regulert i reindriftsloven.
- Fordeling av beitearealer og bruksregler i reinbeitedistriktet, herunder rettssubjekt ved rettsdannelse og rettserverv, hvordan påvise rettsdannelse internt i reindriften, alminnelige regler om utøvelse av reindrift, beitebruksregler og reintall. Fastsetting av beitegrenser; administrativt og rettslig.
- Reglene om reintall og reintallsreduksjon.
- Reglene om ansvar for skade forårsaket av rein, herunder gjerdeholdsregler og gjerdeskjønn, utilsiktede forskjeller i forhold til skade forårsaket av andre beitedyr.

c) Kunnskap om

- Reindriften naturgrunnlag / arealbruk og behovet for flytting mellom innland og kyst.
- Regler for merking av rein.
- Reindrift og jordskifte, herunder ny jordskiftelov og jordskifterettens funksjon i reindriftssaker.
- Prosessreglene for skjønn etter reindriftsloven.

Ferdigheter

Etter bestått spesialfag ~~kanskal~~ studenten ~~kunne~~:

- Identifisere og analysere reindriftsrettslige problemer av teoretisk og praktisk art på en metodisk og etisk forsvarlig måte, og i tråd med grunnleggende rettsprinsipper.
- Forstå betydningen av samisk sedvaner, sedvanerett og tradisjonell naturbruk, herunder forstå hvorfor reglene om hevd og alders tids bruk må vurderes ut fra egne kriterier når samiske rettskrav/rettsdannelse skal vurderes.
- Anvende den reindriftsrettslige kunnskapen på en måte som gjør dem i stand til å løse rettslige problemstillinger innenfor fagområdet, herunder konflikter om inngrep i beiterettigheter fra det offentlige, konflikter om beitebruk o.l. mellom reieiere og grunneiere/jord/skogbrukere, konflikter om beitebruk o.l. internt i reindriften, avklare beiterett o.l. under rettsavklaring (i regi av Finnmarkskommisjonen o.a.).
- Vurdere når et inngrep i arealer eller reintall kan komme i konflikt med de folkerettslige

- bestemmelsene om vern av kultur og eiendom.
- Vurdere grunnlag for rettsvern av beitearealer, kultur og næringsmessige interesser der det er relevant, herunder reindriftsutøvers/siidaers rettslige stilling i rettskonflikter, samt andre problemstillinger som berører reindriftssamer.

Generell kompetanse:

Etter bestått spesialfag kan studenten:

- Benytte sin avanserte kunnskap for å gjennomføre komplekse arbeidsoppgaver og prosjekter.

~~Se for øvrig Studieplan for graden Master i rettsvitenskap ved Universitetet i Tromsø, pkt. 1, siste avsnitt.~~

Undervisnings- og eksamensspråk

Undervisning og eksamensspråket er norsk.

Undervisning

Undervisningen består av 15 samlinger, hver på to undervisningstimer, det vil si sammenlagt 30 timer. Av disse kan seks timer bli benyttet til en utferd til en reindriftssiida. Dette vil være avhengig av ressursituasjonen. Formålet med utferden er å kunne drøfte praktiskrettslige problemstillinger med reindriftsutøvere og å få et innblikk i praktisk reindrift. Under utferden vil en reindriftsutøver også gi en kort innføring i rettslige problemstillinger i praksis.

Undervisningen er problembasert og fordrer tovegs kommunikasjon og en betydelig aktivitet fra studentenes side. Arbeidsformen baseres dels på forelesninger over en del grunnleggende temaer, men i stor grad også på diskusjoner rundt praktiskrettede problemstillinger knyttet til arealbruk og konflikter rundt disse, hvor evnen til å identifisere, analysere og formulere rettslige resonnement står sentralt.

Studentene får tilbud om å levere et skriftlig arbeid i løpet av kurset. Dette kan være del av et masterarbeid.

Eksamen

Eksamensformen er en 6 timers skriftlig skoleeksamen, hvor eksamensoppgaven(e) kan inneholde teoretiske og/eller praktiske problemstillinger.

Vurderingsuttrykket er karakterskalaen A-F, med F som ikke bestått. Kandidater som fremstiller seg til eksamen i spesialfag og blir bedømt til karakteren F har rett til å kontinuere, jf. Forskrift for eksamener ved Universitetet i Tromsø § 22.

Dato for eksamen

En skriftlig prøve 05.11.2015

Eksamensdato er foreløpig og vil kunne bli endret. Endelig eksamensdato kunngjøres ved oppslag på det enkelte fakultet primo mai for vårsemesteret og primo november for høstsemesteret.

Pensum

Pensum er skrevet på nordisk og engelsk. Dere finner pensumet på [fakultetets hjemmesider](#)